

До
г-жа Росица Карамфилова
министър на околната среда и водите
edno_gishe@moew.government.bg

**Членовете на Националния съвет по
биологично разнообразие (НСБР)**

Изх. No 1557/16.08.2022

От:

Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, Адрес на
регистрация: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София.
Булстат 831467860;

И

от името на НПО в коалиция „Да спасим
Кресненски пролом и Кресна“

Общ адрес за кореспонденция: бул. Драган Цанков
No 8, 1164 София (сградата на Биологическият
факултет), п.к. на СДП БАЛКАНИ
www.balkani.org,

представявано от **Петко Цветков – Председател
на Управителния съвет (УС);**

Ел. адреси за кореспонденция по това писмо:
petko.tzvetkov@gmail.com;
office@balkani.org
Телефон: + 359 887 522 206

**Относно: обществени обсъждания на общи,
приоритетни, специфични и подробни цели на
ниво защитена зона за защитена зона BG0000366
„Кресна – Илинденци“ и защитена зона
BG0002003 „Кресна“**

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАМФИЛОВА!
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА НСБР!**

Внасяме предложения за решения на НСБР по повод одобряване от съвета на
общи, приоритетни, специфични и подробни цели на ниво защитена зона за защитена
зона BG0000366 „Кресна – Илинденци“ и защитена зона BG0002003 „Кресна“.

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.

Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София

Ел. поща: office@balkani.org

Дан. No1227043209, Булстат 831467860

Приложено внасяме:

Приложение 1 с предложения за решения на СДП БАЛКАНИ към Националният съвет по биологично разнообразие (НСБР) на основание чл. 4.4 на Директива 92/43/ЕИО, на основания чл. 10, ал. 1 и 2 и във връзка с чл. 8, ал. 2, т. 2, с чл. 12, ал. 2, т. 3 и с чл. 16, ал. 1, т. 5 и ал. 6 на ЗБР.

Приложение 2 с практика на съда на Европейския съюз по прилагане на чл. 4.4 самостоятелно и във връзка с чл. 6 на Директива 92/43/ЕИО.

Мотивите ни за предложенията в Приложение 1 са изложени по долу.

1. Приемането на предложените приоритизирани цели е ключово за правилно и пълно прилагане на чл. 4.4 на Директива 92/43 и във връзка с прилагането на чл. 6 на директивата (виж практиката на съда на ЕС в Приложение 2).

Без такива приоритизирани цели няма как да се одобри нито една алтернатива за изграждане на АМ Струма. По същество не може да се одобри законосъобразно и най-малкото инвестиционно намерение. Така както са изготвени и предложени специфичните и подробни таблични цели не може да се засегне и 1 квадратен метър от защитените зони.

Вместо формулирани цели в колона 5 в таблиците са посочени референтните стойности за мониторинг на съответните местообитания и местообитания на видове предмет на опазване – и тези референтни стойности се превръщат в правна норма. Съвместното действие на чл. 6.2, правните определения за благоприятен природозащитен статус, принципа за предпазливост и така формулираните специфични и подробни цели водят до един единствен извод – не може да се засяга и 1 квадратен метър от защитената зона, ако те са местообитания и местообитания на видове предмет на опазване.

По същество по темата е важно да се отчетат и коментарите на службите на ЕК от 2019 година по повод решение по ОВОС 3-3/2017. Цитираме дословно: *„Праг от 0,5% или 1% от загубената/унищожена площ е използван за определяне на значимостта на неблагоприятните въздействия върху защитените местообитания. ...Този подход няма основание в член 6(3) от Директивата за местообитанията и не е в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС относно определянето на неблагоприятно въздействие върху приоритетните типове местообитания (Sweetman C-258/11). Въздействието на проекта върху всяко местообитание/вид трябва да бъде оценено въз основа на (специфичните за обекта цели за опазване и) специфичните условия на обекта. Дори да се разчита на прага на загуба от 1%, ако бяха поставени цели за опазване и беше включено подходящо възстановяване, загубата може да надвиши 1%. Следователно проектът е оценен по-благоприятно, отколкото би трябвало да бъде, ... Освен това, когато се оценява значението на въздействието върху местообитанията, трябва да се правят разграничения между*

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.

Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София

Ел. поща: office@balkani.org

Дан. No1227043209, Булстат 831467860

постоянна (необратима) загуба и временна загуба (загуба по време на строителство или под виадукти и др.)“

Отчитайки тези проблеми и коментарите на ЕК от 2019 с приемането на приоритизираните цели и на решенията в Приложение 1 се постига саниране на тази нерещипрочност на специфичните и подробни цели чрез:

- С цел постигане на правна сигурност публикуване на одобрените приоритизирани цели в заповедта за обявяване на зоната, чрез нейно изменение (техния обем и форма го позволява), както е посочено в ЗБР, а на подробните и специфичните цели в отдела заповед за което има поставена бланкетна норма в заповедта за обявяване (обема и формата на подробните и специфични цели не позволява включване в тялото на заповедта за обявяване).

- В приоритизираните цели се включва конкретния текст за издаване на отделна заповед за одобрение на специфичните и подробни цели, като ясно се посочва управленската ейрархия при прилагането и тълкуването им – с което се преодоляват пороците в специфичните и подробни цели.

- Съобразно насоките на ЕК в коментарите от 2019 и в съответствие с чл. 6.2 и 6.3 на Директивата, решенията на съда на ЕС относно чл. 4.4. има предложен текст в приоритизираните цели, който позволява временна загуба на площи на местообитания при последващо възстановяване, като се отчита приоритетността на целите и се разграничава постоянна (необратима) загуба и временна загуба (загуба по време на строителство или под виадукти и др.).

2. Следва да се допълни, че в съзвучие с решенията на съда на ЕС (виж Приложение 2) подхода при одобряване на приоритизирани цели/приоритети позволява саниране и на други съществени проблеми в специфичните и подробни таблични цели и се позволява адекватна оценка за съвместимост на АМ Струма, като проекта няма да се блокира, а именно:

- Позволява саниране на тяхната хронична непълнота поради неадекватно прилагане и тълкуване на чл. 4.4 и чл 6 на Директивата при изготвянето им. Както ясно е указала ЕК в своите насоки за одобряване на цели на зоните – целите следва да са изчерпателно пълни. При липса на пълнота всички последващи етапи на управление са невъзможни, защото именно целите/приоритетите по чл. 4.4 са правно основание за тези управленски действия. Членове 6, 12 и 17 на Директивата стават практически неприложими и е налице тежко хоризонтално неизпълнение на директивата. Ще дадем само един пример от многобройните и повсеместни примери. В специфичните и подробни таблични цели на зона BG0000366 „Кресна – Илинденци не е включена нужда от възстановяване площи от приоритетни местообитания *9560 и *91AA, докато в приоритизираните цели това е посочено. Без приоритизираните цели изцяло отпада основанието за редица проекти по лайф изпълнени от структурите на Министерство на земеделието и храните (Юго-западното държавно предприятие в случая) за възстановяване на тези хабитати и ще се наложи връщане на получено финансиране от ЕК. Това е само един от подобните многобройни примери спрямо ПВУ, ОПОС и Лайф.

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.

Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София

Ел. поща: office@balkani.org

Дан. No1227043209, Булстат 831467860

- Позволява саниране на многобройни противоречия между подробните и специфичните цели на различните видове и местообитания, така и вътре между отделни цели за един и същ вид и местообитания – виж становището на генералния адвокат по дело С-241/08 в Приложение 2. Това е практически нерешим проблем без да има одобрени приоритизирани интегрирани цели имащи йерархично управленско предимство пред подробните и специфични цели.

3. Предложени за одобрение са ревизирани текстове към таблиците с подробни и специфични цели на видовете : * *Canis lupus*, * *Ursus arctos*, *Emys orbicularis*, *Elaphe quatorlineata*, *Zamenis situla*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*.

Това се прави с цел да се синхронизират текстовете с одобрените на работна група по препоръка 212/2021 на Бернската конвенция ревизирани специфични и подробни таблични цели.

За целта в предложения от нас текст са премахнати направените нови модели и оценки на площите на местообитанията на видовете, които по същество влошават драстично наличната досега информация – моделите се основават на единично експертно мнение, с крайно ограничени базисни параметри, което е наистина драстично намаляване качеството на информация с изготвените с помощта на полеви данни статистически модели налични досега.

В текстовете е добавена и информацията относно природозащитния статут, заплахите и нужните мерки за опазване на видовете съгласно Червената книга (доколкото тя е по достоверна, като информацията от докладванията по чл. 17 за тези видове).

Други изменения в текстовете не са правени.

4. Внесени са редица становищата на АПИ, МРРБ и други заинтересовани страни от изпълнението на проекта за АМ Струма по одобрения вариант на магистралата през 2017 година. В тях се посочва, че не следва да се приемат предложените от работна група по препоръка 212/2021 на Бернската конвенция ревизирани цели за видовете * *Canis lupus*, * *Ursus arctos*, *Emys orbicularis*, *Elaphe quatorlineata*, *Zamenis situla*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni* с основния мотив, че те не отговарят на европейските изисквания и на изискванията на европейските експерти предоставени, като технически помощ от ЕК. Тези становища не следва да се приемат поради следното:

- С писмо от 27 Юли 2022 г. ЕК ясно посочва, че резултата от работата на работната група съответства на европейските изисквания и е нужно въз основа на него да се завърши формално приемането на целите съгласно процедурите на националното законодателство.

- С ревизията направена от работната група на таблиците за тези 6 вида е премахната информацията предрешаваща изхода на нова Оценка за съвместимост на проекта АМ Струма - в полза на вече одобрената през 2017 година алтернатива. Ревизираните части по същество представляваха не цели – а смекчаващи мерки и

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.

Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София

Ел. поща: office@balkani.org

Дан. No1227043209, Булстат 831467860

Оценка за съвместимост на тяхната ефективност. Одобрените цели съгласно чл. 4.4. на Директива 92/43/ЕИО следва да отразяват единствено изискванията на този член и не може да са повлияни от конкретни инвестиционни намерения, проекти или планове. Оценките за съвместимост по чл. 6.3 на директивата също следва да са обективни и да дават равностойна оценка на алтернативите.

Дата: 16.08.2022 г.

С уважение,

Петко Цветков
Председател на УС

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.

Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София

Ел. поща: office@balkan.org

Дан. No1227043209, Булстат 831467860